

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascensi proficere cupientium utilitatem ac
subsidium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

Caput II. Quid sit Perfectio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

2 *Cap. I. Quid sit Ascetis, & quod objectum illius.*

que tantò clariùs cognoscatur, ante omnia objectum illius materiale & formale indagandum est.

III. Objectum ergo materiale quod attinet, illud nihil aliud est, quàm operationes voluntatis, quatenus capaces sunt ipsius perfectionis recipiendæ; cum enim perfectio, ut sequenti capite dicitur, in caritate velut perfecta possessione summi boni consistat, caritas autem in voluntate velut naturali suo subiecto resideat, meritò voluntatis etiam Operationes potiùs objectum proximum, quàm operationes intellectus statuuntur, licet hæ etiam præsuppositivè requirantur, multùmque conducant ad perfectionem caritatis assequendam.

IV. Ex qua doctrina circa objectum materiale præsupposita facile nunc est ipsum etiam objectum formale assignare, quòd scilicet illud nihil aliud sit, quàm ipsa conducibilitas ad supremum finem optimo, quo obtineri potest, modo consequendum; per hanc quippe formalitatem velut differentiam Theologia Ascetica à reliquis quatuor Theologiis distinguitur, quæ omnes vel circa DEUM speculativè duntaxat consideratum, vel certè non sub hac ratione perfectionis possessionis spectatum versantur, uti ex ijs, quæ nunc in sequenti capite de perfectionis natura dicentur, clariùs patebit.

C A P U T II.

QVID SIT PERFECTIO?

I. **P**erfectio in genere nihil aliud est, quàm plena & absoluta finis sui ultimi consecutio; tunc enim res quælibet in suo genere perfecta censetur, cum finem, propter quem facta aut creata est, plenè est assecuta,

cuta; uti omnium rerum creatarum inductione patet; cum ergo & Homo creatus sit ad hunc finem, ut Dominum DEUM suum velut summum bonum in hac vita inchoativè, in altera verò vita perfectè possideat, hæc autem possessio non possit per realem conjunctionem viâ ordinariâ fieri, necessariò per unionem moralem, nempe per cognitionem & amorem fieri debet; & hoc scilicet DEUS ipse Gen. 1. indicavit, dum hominem ad imaginem suam conditum esse dixit. Hoc & Christus Math. 5. innuit dicens: *Estote perfecti, sicut Pater vester caelestis perfectus est.* Ubi utique non requisivit, ut in quantitate Perfectionis Patri æterno similes essent (hoc enim constabat impossibile esse) sed in iisdem omnibus operationibus perfectionem suam sitam esse existimarent, in quibus perfectio Patris consistit, videlicet quòd sicut Pater æternus seipsum cognoscendo generat Filium, & dum hunc infinitè amat, & vicissim ab ipso taliter amatur, spirat cum ipso Spiritum Sanctum, sicque per istam cognitionem & amorem sui quodammodo tota Trinitas exurgit; ita & Homines tunc se perfectos esse existimarent, si per cognitionem & amorem eidem moraliter adhærent, & sic unus cum eo Spiritus fierent quemadmodum Apostolus 1. Cor. 6. loquitur.

II. Ut verò clariùs adhuc iste finis & perfectio Hominis cognoscatur, supponendum est, duplicem inter Homines amorem reperiri, concupiscentiæ scilicet, & amicitæ; prior est, quo alteri bonum optamus, gratulamur, vel procuramus propter nos, & bonum nostrum; posterior est, quo alteri bonum volumus propter solam ipsius Personam, sine respectu ad bonum nostrum. Et in hoc amore, qui propriè amor

dici meretur, consistit perfectio & beatitudo Homi-
nis. De quo tamen ulterius sciendum est, quod etiam
ipse ulterius subdividatur in affectivum & effectivum.
Affectivus est, quo alicui præcisè bonum, quod habet,
aut habere potest, per internum affectum gratulamur,
vel optamus, absque eo, quod ullum conatum adhi-
beamus, ad tale bonum eidem procurandum. Effecti-
vus est, quo acta aliquid facimus propter alterius amo-
rem. Utroque hoc amore se perfectissimè amat DEUS,
dum scilicet & summè sibi complacet in suo esse, gau-
dèrque infinitè, quod sit, qui est, summè sapiens, bo-
nus, potens &c. & omnia quæcunque ad extra opera-
tus est, & etiamnum operatur, propter se duntaxat, &
propter gloriam suam facit, quæ gloria in eo consistit,
ut ipsius Bonitas cognoscatur, & super omnia ametur.
Cum ergo, teste Granatensi in loc. com. summa ho-
minis perfectio sit, principio suo conjugi, illique,
quatenus licet, perfectè assimilari, rectè concluditur,
etiam ipsum duplici hoc amore DEUM diligere de-
bere, si perfectus esse velit, atque adeò totam suam
industriam ac conatum eò unicè referendum esse, ut
non tantùm DEO suum esse infinitum ex animo gra-
tuletur, sed etiam in suis actionibus se sanctissimo
ejus beneplacito perfectissimè conformet, ita ut idem
cum eo velit, & nolit, idque purissimè, quia ipse vult,
& non vult; seu, ut alij clariùs expriment, ut semper
faciat, *quod vult DEUS, & quomodo vult DEUS, &*
quia vult DEUS, hac ratione namque se quoad *sub-*
stantiam, modum, & finem atque adeo perfectissimè
conformat, uti appositè quidam sequenti distycho ex-
pressit:

Omne tulit punctum, patitur qui semper, agitque
 Quæ vult, quove modo vult DEVS, & quia vult.

Ut adeò meritò DEUS de Davide velut viro perfecto
 Act. 13. dixerit: *Inveni David virum secundum cor
 meum, qui faciet omnes voluntates meas*, indicare scili-
 cet volens, eum omnem perfectionem in voluntate
 divina adimplenda implevisse, dum & quoad substan-
 tiam id semper elegit, quod DEO summè placere in-
 tellexerat; & quoad modum quoque illum elegit,
 quem DEO gratiorem esse cognoverat, & quoad fi-
 nem denique solum DEI beneplacitum purissimè in-
 tendit, ac quæsit. Quod ipsum etiam in ipso DEI
 amore, quo seipsum amat, quique est exemplar no-
 stri amoris cernere est; nam imprimis semper facit,
 quod vult juxta illud, Psal. 113. *Omnia, quæcunque vo-
 luit, fecit.* Et quo modo vult, id est, optimo, juxta
 illud Gen. 1. *Viditque DEVS cuncta, que fecerat. &
 erant valde bona.* Et tande quia vult juxta iud
 Prov. 16. *Univerſa propter ſemetipſum operatus eſt
 Dominus.* Idem etiam in ipso Christo perfectissimè
 cernere est, ut qui semper quoque id faciebat, quod
 DEUS Pater volebat, uti ipse Joan. 6. f. filius est: *Ez
 non reliquit me ſolum, quia que placita ſunt ei, facio
 ſemper.* Et quo modo Pater volebat, uti Populus
 Marc. 7. de ipſo teſtatus eſt dicens: *Bene omnia fecit:*
 & verò ipſe etiam per verba illa in cruce prolata, *Con-
 ſummatum eſt:* ſatis confirmavit. Et quia Pater vo-
 lebat, juxta illud Joan. 8. proprium teſtimonium: *Ego
 non quero glòriam meam, ſed ejus, qui miſit me.*

III. Ex qua explicatione perfectionis obiter col-
 ligi poteſt, etſi Aſcetæ interdum diverſimodè illam
 explicent, & alij quidem dicant, eam in perfecta con-

formitate voluntatis humanæ cum divina, alij in perfecta quotidianarum actionum transactione, alij in illis Davidicis verbis, *declina à malo, & fac bonum*; alij denique in hoc, ut homo Dominum DEUM laudet, revereatur, & amet, eique serviens salvus fiat, consistere; omnes tamen in substantia convenire, fatenturque debere, perfectionem in caritate consistere: sed quia non omnes satis cognoscere videbantur, in quo consistat caritas, ideo conati sunt clariùs eandem per modos paulò antè indicatos explicare; ex quibus tamen omnibus modis iste, quo dicitur, caritatem in eo præcipuè consistere, ut quis semper id faciat, quod DEUS vult, quo modo vult, & quia vult (quem P. Rodriguez p. 1. tr. 2. c. 1. & P. Vincentius Caraffa in suo Itinerario insinuant) præ cæteris aptus & facilis videtur ad naturam perfectionis & caritatis explicandam, & quidem ob tres causas. 1. Quia distinctiùs caritatis officia explicat, quàm alij; nam, licèt dicas, caritatem in perfecta conformitate voluntatis humanæ cum divina consistere, aut in perfecta transactione quotidianarum actionum, adhuc tamen explicandum restat, quando vel voluntas perfectè conformata, vel opera quotidiana perfectè transacta dici debeant, quod quidem hic modus clariùs explicat, dum ait, tum perfectam laudem, servitium & amorem DEI haberi, quando actiones in substantia, modo, & fine, divino beneplacito conformes habentur; quomodo enim aut Opus suum Artificem perfectiùs laudare, aut servus perfectiùs servire, aut sponsa sponsum perfectiùs amare possunt, quàm si semper agant, quæ, quo modo, & quia Artifici, Domino, sponso maximè placent? 2. Quia ex hoc ipso modo explicandi perfectio-

fectionem facile colligitur, quantum aliquis in perfectione profecerit; cum enim quilibet ex his tribus actibus alios sub se gradus contineat, & quoad *substantiam* quidem ille censeatur DEO magis placere, in quibus homo plus abstinet, aut iustinet, aut quæ non ad propriam duntaxat, sed alienam etiam salutem ordinantur: quoad *modum* verò DEO magis placeat, qui diligenter, alacriter, & constanter operatur: & quoad *finem* denique magis placeat, qui minus de solatio, præmio, aut laude humana pro operibus suis quærit, aut admittit, facile patet, tantò majorem quemque in perfectione progressum fecisse, quanto perfectius gradus hos assignatos impleverit. 3. Quia idem modus percommode etiam ostendit, quomodo quis in suo statu perfectus esse possit, atque adeò omnes à Christo per illa verba Matth. 5. ad perfectionem invitati sint: *Estote perfecti, sicut & Pater vester cælestis perfectus est*: et si enim multi excusare se possint, quod non possint varias austeritates, aliâque opera valde ardua suscipere, nemo tamen excusare se potest, quod non possit facere, quæ vult DEUS, & quo modo vult, & quia vult, cum DEUS nihil ab homine ultra vires & statum illius exigat, & ut bene Thomas Kempensis l. i. c. 15. advertit magis penset, ex quanto quis agat, quàm quantum faciat. Quæ omnia paulò fusiùs explicanda erunt, quia super illis tanquam solido fundamento omnia, quæ deinceps de perfectione dicentur, exstruenda atque fundanda sunt.

* *